

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

MINISTERSTWO ROLNICTWA
i ROZWOJU WSI

NR
46

RYNEK CUKRU

stan i perspektywy

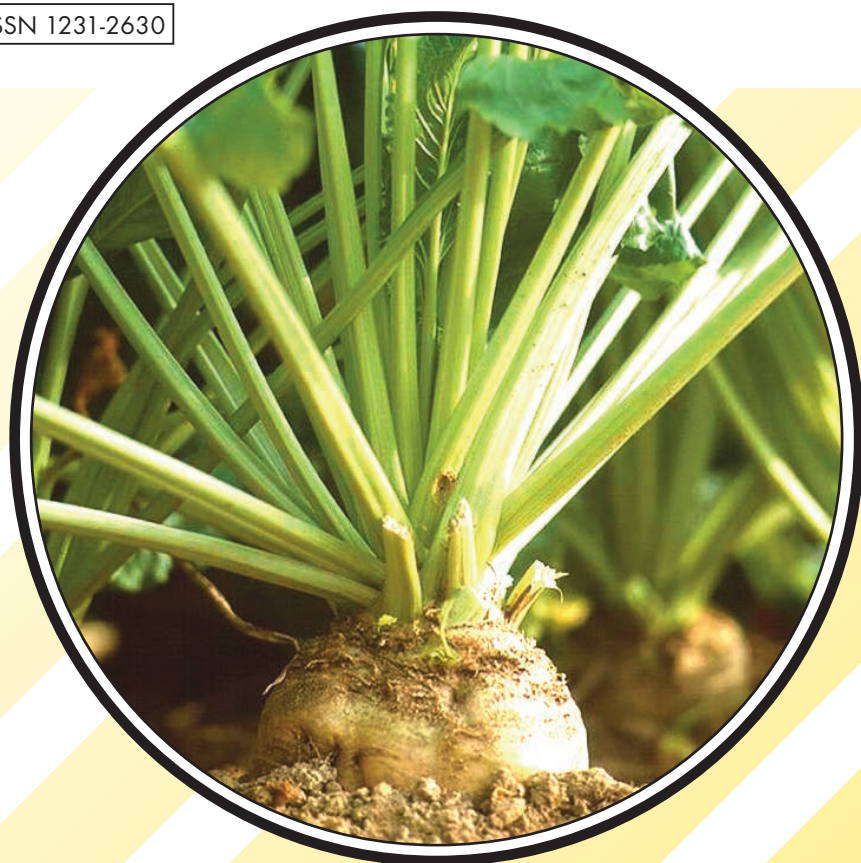
R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1992 ROKU

ISSN 1231-2630

ANALIZY RYNKOWE

Redakcja naukowa
Piotr Szajner

KWIECIEŃ 2019

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Marian Borek (przewodniczący)
Piotr Szajner (wiceprzewodniczący)
Tadeusz Chrościcki
Barbara Domaszewicz
Stanisław Kowalczyk
Ewa Machowina
Aldona Skarżyńska
Iwona Szczepaniak
Krystyna Świetlik
Maria Zwolińska

KOMITET REDAKCYJNY:

Andrzej Kowalski, Ewa Machowina, Piotr Szajner, Krystyna Świetlik, Maria Zwolińska

REDAKCJA NAUKOWA RYNKU CUKRU:

Piotr Szajner

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner

PROJEKT OKŁADKI: Leszek Ślipki
SKŁAD: Barbara Walkiewicz
DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 450 egz. Ark. wyd. 3,61

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła.

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	5
II. Zmiany regulacji rynkowych w Unii Europejskiej <i>dr inż. Piotr Szajner</i> <i>Institut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	6
III. Sytuacja na rynku światowym <i>mgr inż. Krzysztof Hryszko</i> <i>Institut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	7
IV. Produkcja buraków cukrowych <i>dr inż. Piotr Szajner</i> <i>Institut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	12
V. Stan przemysłu cukrowniczego <i>dr inż. Piotr Szajner</i> <i>Institut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	18
VI. Popyt i ceny <i>mgr inż. Krzysztof Hryszko</i> <i>Institut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	24
VII. Handel zagraniczny <i>dr inż. Piotr Szajner</i> <i>Institut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	30
VIII. Inne środki słodzące <i>dr inż. Piotr Szajner</i> <i>Institut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	33

W sezonie 2018/2019 produkcja cukru w Polsce, według Związku Producentów Cukru, wyniosła 2192 tys. t i była o 5,2% mniejsza niż w sezonie 2017/2018. Spadek produkcji był wynikiem mniejszych zbiorów buraków cukrowych w wyniku niekorzystnych warunków pogodowych w okresie wegetacji. W 2018 r., według GUS, powierzchnia uprawy buraków cukrowych wzrosła o 3,1% do 239 tys. ha, ale średni plon spadł o 11,8% do 599 dt/ha. Według danych związków branżowych, powierzchnia uprawy wzrosła także do 239 tys. ha, a plony spadły do 597 dt/ha i w rezultacie zbiory korzeni zmniejszyły się o 8,9% do 14,3 mln t. Duża zawartość cukru w korzeniach spowodowała, że technologiczny plon cukru, który uwzględnia plony korzeni i polaryzację, wyniósł podobnie jak przed rokiem 10,6 t/ha.

Proces koncentracji uprawy buraków cukrowych przebiega wolno. Liczba plantatorów w 2018 r. nieznacznie zmniejszyła się do 33 tys. W związku z większym arealem uprawy buraków cukrowych powierzchnia średniej plantacji wzrosła do 7,2 ha. Baza surowcowa krajowego przemysłu cukrowniczego charakteryzuje się nadal bardziej rozdrobnioną strukturą niż u głównych konkurentów z UE-15. W 2018 r. nie nastąpiły zmiany strukturalne w przemyśle cukrowniczym. Buraki cukrowe były przetwarzane w 18 cukrow-

niach, które funkcjonują w strukturach czterech koncernów cukrowniczych.

Według wstępnych danych GUS, średnia cena skupu buraków cukrowych w 2018 r. wzrosła o 10,1% do 10,53 zł/dt. Wzrost cen skupu wystąpił w warunkach niskich cen cukru w kraju i na świecie. Głównym powodem wzrostu cen skupu mogła być wyższa jakość dostarczonego surowca oraz niższe koszty transakcyjne skupu. W kampanii 2018/2019 średnia polaryzacja wyniosła 17,75%, wobec 16,49% przed rokiem.

Zużycie cukru w Polsce wykazuje powolną tendencję wzrostową, ale zmienia się jego struktura. W 2018 r. wyniosło ono ok. 1765 tys. t i było o 5,1% większe niż w 2017 r. Wzrost zużycia wystąpił zarówno w przemyśle spożywczym do 1150 tys. t, jak i w gospodarstwach domowych do 540 tys. t. W okresie trzech kwartałów 2018 r. przeciętna miesięczna konsumpcja cukru nieprzetworzonego w gospodarstwach domowych wzrosła o 7,7% do 0,98 kg/osobę. Powodem tego były niskie ceny detaliczne cukru oraz duża podaż i niskie ceny owoców.

W 2018 r. ceny cukru na krajowym rynku były niższe niż przed rokiem. Średnia cena zbytu cukru workowanego spadła o 30,0% do 1,63 zł/kg, a cukru paczkowanego o 32,3% do 1,57 zł/kg.

W handlu detalicznym średnia cena w 2018 r. wyniosła 2,14 zł/kg i była o 29,6% niższa niż przed rokiem. Niskie ceny cukru i produktów ubocznych jego produkcji skutkowały pogorszeniem sytuacji ekonomiczno-finansowej przemysłu cukrowniczego. W okresie trzech kwartałów 2018 r. zysk netto branży spadł o 78,8% do 130,5 mln zł.

W wyniku dużej produkcji cukru w ostatnich dwóch kampaniach, w 2018 r. eksport cukru zwiększył się o 15,1% do rekordowego poziomu 849,5 tys. t. W tym samym czasie import zmniejszył się o 1,2% do 137,3 tys. t. Niskie ceny transakcyjne spowodowały, że wartość eksportu spadła o 12,3% do 292,1 mln EUR. Import w ujęciu wartościowym zmniejszył się o 29,4% do 56,3 mln EUR. Branża cukrownicza pozostała eksporterem netto (712,2 tys. t i 235,8 mln EUR). W handlu zagranicznym produktami spożywczymi o dużej zawartości cukru utrwaliła się długookresowa tendencja wzrostowa.

W 2019 r. powierzchnia uprawy buraków cukrowych może wzrosnąć do 240 tys. ha. W warunkach średnich plonów ok. 640 dt/ha zbiory mogą wynieść ok. 15,4 mln t, co umożliwi produkcję ok. 2,3 mln t cukru. Produkcja będzie większa od krajowego zużycia i konieczny będzie duży eksport. Równocześnie import utrzyma się na niskim poziomie.

Tabela 1

Produkcja i rozdysponowanie cukru (tys. t)

Wyszczególnienie	2015/16	2016/17	2017/18 ^{a)}	2018/19 ^{b)}	2019/20 ^{b)}
Produkcja	1 744	2 049	2 250	2 192	2 300
Import	215	230	140	137	120
Zużycie krajowe	1 685	1 680	1 680	1 765	1 775
Eksport	475	565	650	850	760
Wskaźnik samowystarczalności (%)	103,5	122,0	133,9	124,2	129,6

^{a)} Dane nieostateczne.

^{b)} Prognoza IERiGŻ-PIB.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KOWR i MF.

SUMMARY

In the 2018/2019 season, the production of sugar in Poland, according to the Association of Sugar Producers, was 2,192 thousand tonnes and was by 5.2% lower than in the 2017/2018 season. The decline in the production was caused by the smaller harvest of sugar beets as a result of adverse weather conditions in the vegetation period. In 2018, according to GUS, the cultivation area of sugar beets increased by 3.1% to 239 thousand ha but the average yield decreased by 11.8% to 599 dt/ha. According to the data of industry associations, the cultivation area also increased to 239 thousand ha while the yield decreased to 597 dt/ha and, consequently, the harvest of roots decreased by 8.9% to 14.3 million tonnes. The high content of sugar in roots was a reason for which the technological sugar yield which takes into account root yields and polarisation, was 10.6 t/ha, as the year before.

The process of concentration of the sugar beet cultivation is proceeding slowly. The number of growers in 2018 slightly decreased to 33 thousand. In connection with the larger cultivation area of sugar beets, the average plantation area increased to 7.2 ha. The resource base of the domestic sugar industry is still characterised by the more fragmented structure than in the case of major EU-15 competitors. In 2018, there were no structural changes in the sugar industry. Sugar beets were processed in 18 sugar plants

which operate within the structures of four sugar concerns.

According to the preliminary GUS data, the average procurement price of sugar beets in 2018 rose by 10.1% to PLN 10.83/dt. The rise in procurement prices took place in the conditions of low prices home and in the world. The major reason for the rise in procurement prices could be the higher quality of delivered raw material and lower transaction costs of procurement. In the 2018/2019 campaign, the average polarisation was 17.75% when compared to 16.49% the year before.

The consumption of sugar in Poland is characterised by a slow upward trend but its structure is changing. In 2018, it amounted to about 1,765 thousand tonnes and was higher by 5.1% than the year before. The increase in consumption took place both in the food industry to 1,159 thousand tonnes and in households, to 540 thousand tonnes. In three quarters of 2018, the average monthly consumption of raw sugar in households increased by 7.7% to 0.98 kg *per capita*. This increase stemmed from low retail prices of sugar and the high supply and low prices of fruit.

In 2018, prices of sugar in the domestic market were lower than the year before. The average selling price of bagged sugar dropped by 30% to PLN

1.63/kg and of packed sugar by 32.3% to PLN 1.57/kg. In retail, the average price in 2018 was PLN 2.14/kg and was by 29.6% lower than the year before. Low prices of sugar and by-products resulted in the deteriorated economic and financial situation of the sugar industry. In three quarters of 2018, net profit of the industry decreased by 78.8% to PLN 130.5.

As a result of the high production of sugar in the last two campaigns, in 2018 the export of sugar increased by 15.1% to the record-breaking level of 849.5 thousand tonnes. At the same time, the import decreased by 1.2% to 137.3 thousand tonnes. Low transaction prices were a reason for which the export value decreased by 12.3% to EUR 292.1 million. In value terms, the import decreased by 29.4% to EUR 56.3 million. The sugar industry remained a net exporter (712.2 thousand tonnes and EUR 235.8 million). In foreign trade in food products with the high content of sugar, a long-term upward trend has been consolidated.

In 2019, the cultivation area of sugar beets may increase to 240 thousand ha. In the conditions of average yield of about 640dt/ha, the harvest may be about 15.4 million tonnes which will allow to produce around 2.3 million tonnes sugar. The production will be higher than the domestic consumption and the large export will be necessary. At the same time, the import will remain at a low level.

Table 1
Production and distribution of sugar (thousand tonnes)

Specification	2015/16	2016/17	2017/18 ^{a)}	2018/19 ^{b)}	2019/20 ^{b)}
Production	1,744	2,049	2,250	2,192	2,300
Import	215	230	140	137	120
Domestic consumption	1,685	1,680	1,680	1,765	1,775
Export	475	565	650	850	760
Self-sufficiency rate (%)	103.5	122.0	133.9	124.2	129.6

^{a)} Inconclusive data.

^{b)} IAFE-NRI forecast.

Source: IAFE-NRI study based on data from the Central Statistical Office, National Agriculture Support Centre and Ministry of Finance.

W serii Analizy Rynekowe w najbliższym czasie ukążą się:

1. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (49) • kwiecień 2019,
2. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (46) • maj 2019,
3. Rynek drobiu (55) • maj 2019,
4. Rynek mleka (56) • maj 2019,
5. Rynek zbóż (56) • maj 2019,
6. Rynek mięsa (56) • czerwiec 2019,
7. Rynek rzepaku (55) • czerwiec 2019,
8. Rynek owoców i warzyw (54) • czerwiec 2019,
9. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (50) • wrzesień 2019,
10. Rynek pasz (41) • październik 2019.

WARUNKI PRENUMERATY I SPRZEDAŻY

Zamówienia na prenumeratę i sprzedaż wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel. 22 50 54 685 w godz. 8⁰⁰–16⁰⁰.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4), pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. (1 numer) w 2019 r. wynosi 21 zł.

Sprzedaż pojedynczych numerów z roku 2019 wynosi:

- wersja elektroniczna – 28 zł
- wersja papierowa – 35 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przesyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

ISSN 1231-2630

Prenumerata (1 numer) w 2019 roku wynosi 21 zł;
sprzedaż (1 numer) – 28 zł (wersja elektroniczna), 35 zł (wersja drukowana).
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować
do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa
i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>